فناوری اطلاعات

چهارمین جلسه درس مبانی فناوری اطلاعات- دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر پردیس فنی دانشگاه تهران – زمستان ۱۳۹۷

مرور

- چه کسب و کاری باعث آرامش می شود؟
  - آیا تلاشی برای شناخت خود کردید؟
  - فناوری چیست و چه تفاوتی با علم دارد؟
    - فناوری چه اجزایی دارد؟
  - فناوری شبیه نوآوری است یا خلاقیت، چرا؟
    - نظر هایدگر نسبت به فناوری؟
    - خصوصیات اطلاعات چیست؟
- امنیت اطلاعات و ارزش یک پیام از دید شانون چیست؟
  - تابع شانون بر اساس ارزش پیام را تبیین کنید.

• فن آوري اطلاعات

تکنولوژی است که برای ذخیره ، بازیابی ،انتقال و پردازش اطلاعات استفاده می شود. امروزه سازمانها و موسسات از تکنولوژی اطلاعات استفاده می کنند تا با بهره گیری از ذخیره ، بازیابی ،انتقال و پردا زش اطلاعات مدیریت نوین را در مجموعه خود اعمال کنند.

• فناوری اطلاعات به معنی و مفهوم بسیار ساده یعنی علم استفاده از یک سری ابزار که این ابزار همان پردازش، نگهداری، جمع آوری، ذخیره، توزیع، انتقال، امنیت است که بر روی اطلاعات اعمال میشود.

انجمن فناوري اطلاعات آمريكا:

• به مطالعه، طراحی، توسعه، پیاده سازی، پشتیبانی یا مدیریت سیستمهای اطلاعاتی مبتنی بر رایانه، خصوصا برنامههای نرمافزاری و سختافزار رایانه میپردازد

• به طور کوتاه، فناوری اطلاعات با مسائلی مانند استفاده از رایانهها و نرمافزار و شبکه های کامپیوتری سروکار دارد تا تبدیل، ذخیره، حفاظت، پردازش، انتقال و بازیابی اطلاعات به شکلی مطمئن و امن انجام پذیرد.

• علم رایانه ××× مهندسی مکانیک

• فناوری اطلاعات ××× صنعت حمل و نقل

• یک فعال در صنعت حمل و نقل چه نسبتی با یک مهندس مکانیک دارد؟

پس از در دسترس قرار گرفتن کامپیوتر در سال ۱۹۵۰ میلادی، اولین کاربرد عملی که کامپیوتر درآن استفاده شد انتخابات ریاست جمهوری آمریکا درسال ۱۹۵۱ بود. درسال ۱۹۶۰ با حضور کامپیوتر بزرگ (Main frame) ایده توسعه پایگاه های اطلاعاتی متمرکز اطلاعات ومفهوم انفورماتیک(داده پردازی) شکل گرفت وکاربردآن در حوزه مدیریت اطلاعات طرفداران بیشتری پیدا کرد.

این ایده درسالهای ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ بصورت استفاده از سیستم های هوشمند وکمک به تصمیم گیری شکل قوی تری به خود گرفت وایده اصلی اتوماسیون اداری وسیستم های بدون کاغذ را تقویت نمود. درکشورهای دیگر مثل ژاپن ، آلمان، انگلستان وغیره نیز کاربردهای کامپیوتر درزمینه خدمات بانکداری، هتلداری، مدیریت پروژه هاو... رشد نمود.

- ضعف این سرویس ها وکاربردها درنبود سیستم های قوی ارتباطی بیشتر مشخص شد زیرا باوجود تلفن وتلگراف امکان انتقال اطلاعات با حجم بالا امکان پذیر نبود وقدرت سیستم های محاسباتی وکاربردهای انفورماتیک آن تنها درحوزه های محدود قابل استفاده بود.
  - بارشد روزافزون شبکه های کامپیوتری وقدرت ارسال اطلاعات علاوه برصدا، ازطریق شبکه های مخابراتی دردهه ۱۹۸۰ گستره کاربردهای انفورماتیک ازطریق شبکه رو به فزونی گذاشت .
  - سپس با پیوند تاریخی قدرت محاسباتی کامپیوترها وامکان ارسال اطلاعات ، فن آوری اطلاعات (IT) متولد شد.

فناوری اطلاعات متشکل از چهار عنصر اساسی (انسان، ساز و کار، ابزار، ساختار) است، به طوری که در این فناوری، اطلاعات از طریق زنجیره ارزشی که از بهم پیوستن این عناصر ایجاد می شود جریان یافته و پیوسته تعالی و تکامل سازمان را فرا راه خود قرار می دهد:

- مغز افزار: منابع انسانی، مفاهیم و اندیشه، نوآوری
- نرم افزار: قوانین، مقررات و روشها، سازوکارهای بهبود و رشد، سازوکارهای ارزش گذاری و مالی
  - سخت افزار: نرمافزار، سختافزار، شبکه و ارتباطات
    - نهاد افزار: سازمانی، فراسازمانی مرتبط، جهانی

- در فناوری اطلاعات، نرم افزار خالص یک سخت افزار است!
- البته تقریبا تمام نرم افزار ها ترکیبی از نرم افزار و روش ها هستند (ERP)

- در حیطه فناوری اطلاعات یک فناوری خاص را در نظر بگیرید.
  - سخت افزار، نرم افزار، مغز افزار و نهاد افزار آن را بیان کنید.
    - چه اطلاعاتی در آن مورد پردازش قرار می گیرند؟

- سخت افزارهای مورد استفاده در کل فاوا کدامند؟
  - سازمان های متولی در کشور کدامند؟
- چه نرم افزارهای معروف سازمانی را می شناسید؟
- ا کارکنان کلیدی بخش فاوا چه تخصص هایی دارند؟

برخى كاربردهاى فاوا

- تجارت الكترونيكي
- ا سیستم های سازمانی (ERP, CRM, SCM)
- OAS, DSS, TPS و خیلی از این اسامی دیگر!
  - دولت الكترونيكي
  - یادگیری الکترونیکی
  - ورا عملکرد (عملکرد از راه دور)

فن آوری اطلاعات و ارتباطات - ICT

فناوري اطلاعات و ارتباطات شامل سه مؤلفه است: الف ـ فناوري Technology ں ۔ اطلاعات Information ج ۔ ارتباطات Communication Encryption Channel Decryption Encoder source Decoder Target

عوامل موثر بر توسعه فن آوری اطلاعات

- کاهش هزینه ها
- دسترس پذیری
- شتاب تکنولوژی سخت افزاری و نرم افزاری و مخابرات<u>ی</u>
  - افزایش ضریب نفوذ اینترنت

• آینده نگاری: سرور، کامپیوتر شخصی، لپ تاپ، موبایل، ؟؟

چارت دروس فاوا – جای چه تخصص هایی خالیست؟

- عمومیات مهندسی فاوا
  - ریاضیات و احتمال
    - فیزیک
    - علوم كامپيوتر
    - مهندسی برق
- مهندسی نرم افزار و سخت افزار
  - سیگنال ها و سیستم ها
  - شبکه و هوش مصنوعی

- قلب مهندسی فاوا
  - چسب!
- دیتابیس و مهندسی نرم افزار
  - مدیریت
  - انتقال داده و امنیت
    - اقتصاد
  - تجارت الكترونيكي •

- گرایش های مهندسی فاوا
  - HCI •
  - يادگيري الكترونيكي
    - انفورماتیک پزشکی
  - استراتژیک و سازمانی
    - هوش و داده کاوی

سوال امتحاني

- فناوری اطلاعات را تعریف کنید.
- ٣ سخت افزار، تخصص مغز افزار، نرم افزار و نهاد افزار مرتبط با فاوا را نام برید.
- فناوری اطلاعات از زمان تلاقی کدام دو تکنولوژی رشد انفجاری را تجربه کرد؟